

Văn kiện Đại hội XIV: Tư duy đổi mới thực chất, khắc phục "nói nhiều làm ít"

06:53 21/01/2026

Nhiều chuyên gia cho rằng, yêu cầu "Tổ chức thực hiện: nói ít - làm nhiều - làm đến cùng" trong Báo cáo do Tổng Bí thư trình bày tại phiên khai mạc Đại hội XIV của Đảng được xem là điểm mới nổi bật, cho thấy yêu cầu chuyển mạnh từ "tư duy nghị quyết" sang "tư duy tổ chức thực hiện và quản trị hiệu quả".

Tại phiên khai mạc Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, thay mặt Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII, Tổng Bí thư Tô Lâm đã trình bày Báo cáo về các văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng. Đặc biệt, trong báo cáo nhấn mạnh yêu cầu "Tổ chức thực hiện: nói ít - làm nhiều - làm đến cùng".

Báo cáo nêu rõ: "Điểm yếu lớn nhất của chúng ta là nhiều chủ trương đúng nhưng tổ chức thực hiện chưa đạt yêu cầu. Vì vậy, Văn kiện lần này nhấn mạnh yêu cầu hành động; đề cao trách nhiệm của từng cấp, từng ngành, từng cán bộ; kiên quyết khắc phục tình trạng "nói nhiều làm ít", "nói hay, làm dở", thậm chí "nói không đi đôi với làm"; thiếu kiểm tra, giám sát; đề ra mục tiêu cao nhưng triển khai chậm, hiệu quả thấp".

Nhiều chuyên gia cho rằng, yêu cầu này được xem là điểm mới nổi bật, cho thấy yêu cầu chuyển mạnh từ "tư duy nghị quyết" sang "tư duy tổ chức thực hiện và quản trị hiệu quả".

Tổng Bí thư Tô Lâm trình bày Báo cáo của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về các văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng - Ảnh: TTXVN

Nhận diện đúng "điểm yếu lớn nhất" - Biểu hiện của tư duy đổi mới thực chất

Thiếu tướng, PGS.TS Nguyễn Văn Sáu - Phó Viện trưởng Viện Chiến lược và Lịch sử quốc phòng Việt Nam cho rằng, báo cáo do Tổng Bí thư trình bày rất ấn tượng, đặc biệt là yêu cầu "tổ chức thực hiện: Nói ít - làm nhiều - làm đến cùng", mang ý nghĩa tư tưởng, lý luận và thực tiễn rất sâu sắc. Đây không chỉ là một nhận định tổng kết kinh nghiệm, mà là sự định hướng phương pháp lãnh đạo và cầm quyền của Đảng Cộng sản Việt Nam trong giai đoạn phát triển mới của đất nước.

Việc Tổng Bí thư thẳng thắn chỉ ra rằng "điểm yếu lớn nhất của chúng ta là nhiều chủ trương đúng, nhưng tổ chức thực hiện chưa đạt yêu cầu" cho thấy tinh thần nhìn thẳng vào sự thật, nói đúng sự thật, đánh giá đúng sự thật; không né tránh hạn chế, khuyết điểm. Đây là phẩm chất cốt lõi của một Đảng cách mạng chân chính.

PGS.TS Nguyễn Văn Sáu - Phó Viện trưởng Viện Chiến lược và Lịch sử quốc phòng Việt Nam.

Theo Thiếu tướng Nguyễn Văn Sáu, thực tiễn cho thấy, trong không ít trường hợp, nghị quyết, chủ trương được ban hành rất khoa học, rất đúng, rất trúng, có tầm nhìn dài hạn, song khi đi vào cuộc sống lại chậm, thậm chí bị "bào mòn" qua các tầng nấc trung gian.

Những biểu hiện như "nói nhiều làm ít", "nói hay làm dở", "nói không đi đôi với làm", hay đề ra mục tiêu rất cao nhưng triển khai chậm, hiệu quả thấp... không chỉ làm suy giảm hiệu lực, hiệu quả lãnh đạo, mà còn ảnh hưởng trực tiếp đến niềm tin của nhân dân.

"Việc nhận diện đúng "điểm yếu lớn nhất" này không mang tính phê phán hình thức, mà thể hiện tư duy đổi mới thực chất: đổi mới không chỉ ở nội dung nghị quyết, mà còn ở cách tổ chức thực hiện nghị quyết", Thiếu tướng Nguyễn Văn Sáu cho biết.

Phân tích thêm, vị Thiếu tướng cho biết, "nói ít" không có nghĩa là coi nhẹ vai trò của lý luận, của hoạch định đường lối, mà là nói đúng, nói đủ, nói trúng, nói những điều khả thi và cần thiết nhất. Trong điều kiện mới, nếu tiếp tục sa vào tình trạng nghị quyết dài, mục tiêu nhiều, khẩu hiệu lớn nhưng thiếu trọng tâm, thiếu nguồn lực bảo đảm, thì nguy cơ "đúng trên giấy" sẽ còn kéo dài.

Do đó, "nói ít" chính là yêu cầu nâng cao chất lượng tư duy chiến lược, gắn xây dựng chủ trương với điều kiện thực tiễn, với năng lực tổ chức và nguồn lực thực hiện. Đây là bước chuyển từ "tư duy thiên về định hướng" sang "tư duy quản trị", nơi mỗi mục tiêu đều phải đi kèm lộ trình, cơ chế, công cụ và trách nhiệm rõ ràng.

Yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng, năng lực thực tiễn

"Nếu "nói ít" là yêu cầu đối với khâu hoạch định, thì "làm nhiều" là yêu cầu trực tiếp đối với đội ngũ tổ chức thực hiện. Tổng Bí thư nhấn mạnh đề cao trách nhiệm của từng cấp, từng ngành, từng cán bộ, cho thấy trọng tâm của Văn kiện Đại hội XIV là chuyển từ "ban hành" sang "hành động", từ "chỉ đạo" sang "thực thi". PGS.TS Nguyễn Văn Sáu cho biết, "làm nhiều" không phải là làm dàn trải, mà là làm có trọng tâm, trọng điểm, dám chịu trách nhiệm, dám quyết định, dám chịu kiểm tra, giám sát.

Đây chính là yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng, năng lực thực tiễn và đạo đức công vụ trong sáng phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân, đáp ứng đòi hỏi ngày càng cao của quản trị quốc gia hiện đại.

Phân tích thêm về điểm nhấn đặc biệt trong yêu cầu của Tổng Bí thư là "làm đến cùng", ông Nguyễn Văn Sáu cho biết, đây là lời cảnh báo trực diện đối với căn bệnh phổ biến trong tổ chức thực hiện: Khởi động rầm rộ, hình thức hoành tráng, triển khai quyết liệt ban đầu, nhưng thiếu bền bỉ, thiếu theo dõi, thiếu tổng kết, dẫn đến kết quả cuối cùng không tương xứng với mục tiêu đề ra, "đầu voi, đuôi chuột".

"Làm đến cùng" đòi hỏi phải thiết lập cơ chế kiểm tra, giám sát chặt chẽ; gắn trách nhiệm cá nhân với kết quả cuối cùng; coi kết quả thực chất là tiêu chí đánh giá năng lực lãnh đạo và uy tín chính trị. Đây cũng là biểu hiện của tư duy quản trị hiện đại, lấy hiệu quả làm thước đo, lấy sự hài lòng của nhân dân và lợi ích của đất nước làm chuẩn mực.

"Yêu cầu: "nói ít - làm nhiều - làm đến cùng" cũng là lời nhắc nhở sâu sắc của Tổng Bí thư đối với mỗi cán bộ, đảng viên, rằng: Uy tín chính trị không được tạo nên từ lời nói hay, mà được khẳng định bằng hành động hiệu quả và kết quả đến cùng vì lợi ích của nhân dân và sự phát triển của đất nước", vị Thiếu tướng nhận định.

PGS.TS Bùi Hoài Sơn, Ủy viên chuyên trách Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội cho biết, yêu cầu "tổ chức thực hiện: nói ít - làm nhiều - làm đến cùng" mà Tổng Bí thư nhấn mạnh trong phiên khai mạc không chỉ là một khẩu hiệu hành động, mà là một tuyên bố rất rõ ràng về chuyển đổi tư duy quản trị quốc gia trong giai đoạn phát triển mới.

PGS.TS Bùi Hoài Sơn, Ủy viên chuyên trách Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội.

Thực tế nhiều năm qua cho thấy, chúng ta không thiếu chủ trương đúng, không thiếu nghị quyết hay, thậm chí có thể nói là "đúng và trúng" ở nhiều lĩnh vực. Nhưng điểm yếu lớn nhất - như Tổng Bí thư thẳng thắn chỉ ra lại nằm ở khâu tổ chức thực hiện: trách nhiệm chưa rõ, phối hợp chưa nhịp, kỷ luật thực thi chưa nghiêm, giám sát chưa đủ mạnh, và đôi khi còn tồn tại tình trạng "nói hay, làm dở", "đề ra mục tiêu cao nhưng triển khai chậm, hiệu quả thấp".

Điều đáng nói là trong bối cảnh đất nước bước vào kỷ nguyên phát triển mới, với yêu cầu vừa tăng tốc, vừa bền vững, vừa cạnh tranh toàn cầu, thì tốc độ và chất lượng thực thi chính là thước đo năng lực lãnh đạo.

Nếu nghị quyết còn dừng ở "tư duy chủ trương", còn thực tiễn vẫn vận hành bằng "tư duy nhiệm kỳ", "tư duy an toàn", "tư duy đùn đẩy", thì khoảng cách giữa quyết tâm chính trị và kết quả xã hội sẽ ngày càng lớn. Chính khoảng cách ấy làm suy giảm niềm tin.

Vì vậy, yêu cầu này như một đột phá về văn hóa thực thi: làm rõ rằng năng lực quản trị không nằm ở việc viết nghị quyết hay, mà nằm ở việc biến nghị quyết thành thay đổi có thể nhìn thấy trong đời sống nhân dân.

Do đó, phải có cơ chế đo lường, có người chịu trách nhiệm, có tiến độ cụ thể, có kiểm tra, giám sát thường xuyên, có chế tài rõ ràng đối với việc trì trệ, né tránh, làm qua loa.

Ở góc nhìn lĩnh vực văn hóa, thông điệp này càng có ý nghĩa. Bởi văn hóa không thể chấn hưng chỉ bằng lời kêu gọi; muốn văn hóa thực sự trở thành nền tảng và nguồn lực nội sinh, thì phải làm đến cùng: từ thể chế, ngân sách, thiết chế, nhân lực, đến môi trường văn hóa trong cộng đồng và trên không gian mạng. Nói cách khác, tinh thần "làm đến cùng" chính là chìa khóa để những mục tiêu lớn trong văn kiện không chỉ đúng trên giấy, mà đúng trong đời sống.

Theo VOV.VN